

VÄISKI – VUOROVAIKUTUS JA ÄÄNTÄMINEN

SUULLISEN KIELITAIDON OPETUKSEN KEHITTÄMISHANKE

MIKÄ VÄISKI?

OKM:n rahoittama korkeakoulujen opettajankoulutuksen kärkihanke.

Selkeä ja konkreettinen tavoite: kehitämme tutkimukseen perustuvan koulutuskokonaisuuden suullisen kielitaidon opettamiseen.

Koulutuskokonaisuus tarjoaa foneettisia taitoja kehittävä koulutusta, lisää opettajien tietoa kielellisestä vuorovaikutuksesta sekä antaa opettajille valmiudet ymmärtää ja opettaa suullisen kielitaidon keskeisiä osa-alueita.

Koulutuskokonaisuuden suunnitteluun ja taustatutkimukseen osallistuu foneetikkoja, kielentutkijoita, pedagogeja ja kentällä työskenteleviä kielenopettajia.

Hanke yhdistää aineenopettajakoulutuksen jatkumon peruskoulutuksesta täydennyskoulutukseen asti.

MIKSI VÄISKI?

Suullisen kielitaidon koe on tulossa osaksi vieraiden kielten ja toisen kotimaisen kielen ylioppilaskokeita.

Uudistuva opettajankoulutus tarjoaa opettajille uusia opetusmenetelmiä ja –sisältöjä suullisen kielitaidon opettamiseksi. Uusien menetelmien myötä oppilaiden valmiudet ja rohkeus käyttää vierasta kieltä kasvavat.

Kielenoppiminen kohtaa uusia haasteita myös kielenopetuksen varhentamisen myötä, kun vuonna 2020 ensimmäinen vieras kieli alkaa kaikilla oppilailla jo ensimmäisellä luokalla.

VÄISKI KOULUTTAA

VÄISKI on vierailut koulussa ja järjestänyt kielenopettajille työpajoja ääntämisen opetuksesta ja fonetiikasta.

Kieltenopettajien täydennyskoulutukseen suunniteltua verkkokurssia on testattu syksyllä 2018 ja sitä kehitetään ja laajennetaan kielenopettajilta saadun palautteen perusteella.

Lisäksi VÄISKI järjestää Helsingin yliopistossa vuosittain kaksi suulliseen kielitaitoon liittyvää kurssia:

FONETIIKAN KURSSI

Kaikki maailman kielet rakentuvat saman foneettisen perustan varaan. Siksi ymmärrys puheen ja eri kielten foneettisista piirteistä tukee kielenoppimista sen kaikilla tasoilla, lisää yleistä kielitietoisuutta ja parantaa valmiuksia monikielissä ympäristöissä toimimiseen.

Kuva 1. Ääntämisen kaksi tasoa.

Fonetiikka kielen oppimisessa ja opetuksessa -kurssi tarjoaa tietoa fonetiikasta, ääntämisestä ja kielenoppimisen teorioista sekä yhdistää nämä käytäntöön eri kieliaineita edustavien luennoitsijoiden avulla. Kurssi on suunnattu kaikille kielistä ja ääntämisestä kiinnostuneille perustutkinto-opiskelijoille ja lisäksi se soveltuu erinomaisesti kielenopettajien täydennyskoulutukseen.

VUOROVAIKUTUSKURSSI

Vieraiden kielten suulliset vuorovaikutustaidot korostuvat tulevaisuuden työelämässä ja vapaa-ajassa, kun kulttuurienväliset kontaktit lisääntyvät.

Kuva 2. Tulevaisuuden vuorovaikuttajat.

Reaaliaikaisissa puhe- ja keskustelutilanteissa vuorovaikutuksen onnistumiseen vaikuttavat ääntämisen lisäksi monet tekijät: puheen sujuvuus, puhevuorojen hallinta, puheenaiheiden hallinta, non-verbaalinen viestintä, keskustelun katkosten hallinta sekä toisen osapuolen interaktiivinen kuuntelu.

Suullisen vuorovaikutuksen kurssilla opiskelijat tutustuvat suullisen vuorovaikutuksen määrittelyyn, äänitetyn ja videoidun aineiston käsittelyyn sekä suullisen kielitaidon testaamiseen ja arviointiin. Aiheita käsitellään kansainvälisestä ja suomalaisesta näkökulmasta ja opiskelijat tekevät runsaasti käytännön harjoituksia.

Jatkossa kurssia laajennetaan useamman vieraan kielen käytännön tarpeita vastaavaksi kokonaisuudeksi, joka soveltuu sekä perustutkinto-opiskelijoille että kielenopettajien täydennyskoulutukseen.

TULEVAISUUS

VÄISKI-hankkeen tuloksena syntyy laajennettava ja skaalautuva (esim. MOOC-kurssi) koulutuskokonaisuus. Lisäksi kielenopettajille tarjotaan helposti omaksuttavia ja käytettäviä konkreettisia opetusvälineitä.

Uudet menetelmät helpottavat vieraan kielen ääntämisen oppimista. Parantunut suullinen kielitaito ja vuorovaikutusvalmiudet lisäävät sekä yksilön että yhteisön kilpailukykyä.

KYSY LISÄÄ!

Hankkeen johtaja:
Prof. Sanna-Kaisa Tanskanen
sanna-kaisa.tanskanen@helsinki.fi

Hankkeen koordinaattorit:
Päivi Virkkunen (ääntäminen)
paivi.virkkunen@helsinki.fi
Lasse Ehrnrooth (vuorovaikutus)
lasse.ehrnrooth@helsinki.fi

